

WOJEWODA OPOLSKI

Opole, 11 grudnia 2023 r.

ZPS.I.431.79.2023.AC

**Pani
Gizela Łeśko
Właściciel i Kierownik Placówki
Centrum Opieki i Rehabilitacji
Ostoja w Landzmierzu
ul. Biadaczów 43
47 – 253 Cisek**

Wystąpienie pokontrolne

W dniu 6 października 2023 r. przeprowadzono kontrolę doraźną w placówce zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym oraz osobom w podeszłym wieku pn. Centrum Opieki i Rehabilitacji Ostoja w Landzmierzu w zakresie jakości usług świadczonych przez placówkę w związku ze skargą z dnia 2 października 2023 r.

Działalność placówki Centrum Opieki i Rehabilitacji „Ostoja”, w kontrolowanym zakresie oceniono **pozytywnie z nieprawidłowościami**.

Szczegółowe wyniki kontroli przedstawiono w protokole kontroli, w wyniku której stwierdzono, że:

- 1) zarzut dotyczący niewłaściwie sprawowanej opieki tj. opuszczenia stanowisk pracy opiekunów Centrum Opieki i Rehabilitacji Ostoja w Landzmierzu i pozostawieni mieszkańców bez opieki nie znalazł potwierdzenia. Do oddalenia się mieszkańca doszło podczas sprawowania opieki w Placówce przez dwie opiekunki, które niezwłocznie po zorientowaniu się, że brakuje jednego mieszkańca powiadomiły właścicielkę Placówki, która z kolei powiadomiła policję oraz brata zaginionego,
- 2) zarzut dotyczący niezapewnienia przez Placówkę każdemu z mieszkańców porcji obiadu oraz podawania połowy porcji mięsa nie znalazł potwierdzenia,

jednakże ze względu na podane mieszkańcom w dniu kontroli różne rodzaje posiłków przekazano zbadanie sprawy właściwym służbom. Natomiast stwierdza się uchybienie polegające na nierespektowaniu prawa mieszkańców Placówki do informacji – w zakresie braku dostępu do jadłospisu,

- 3) zarzut dotyczący wykonywania u mieszkańców pomiarów poziomu insuliny oraz zastrzyków w brzuch nie mając do tego uprawnień nie znalazł potwierdzenia. Pani Gizela Łeśko oświadczyła, że dwóch mieszkańców Placówki ma podawaną insulinę po zbadaniu poziomu cukru przy pomocy glukometra. Dwóm innym osobom podawana jest neoparyna. Pani Gizela Łeśko wyjaśniła, że do wykonywania tych zabiegów nie są wymagane kwalifikacje pielęgniarki, gdyż można je wykonywać samodzielnie w domu albo skorzystać z pomocy członka rodziny. Ponadto rodziny osób, którym badany jest poziom cukru, podawana jest insulina oraz rodziny osób, którym podawana jest neoparyna w formie ustnej wyraziły zgodę na podawanie im leków przez opiekunów Placówki. Także opiekunowie wykonujący te czynności wyrażają na to zgodę. Ustawa o pomocy społecznej nie zobowiązuje podmiotów prowadzących placówki zapewniające całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym oraz osobom w podeszłym wieku do zatrudniania pielęgniarek.

Placówka zapewnia wykonywanie czynności opiekuńczych w wymiarze nie mniejszym niż 1/3 pełnego wymiaru czasu pracy na jedną osobę przebywającą w Placówce.

Natomiast stwierdzono nieprawidłowości w zakresie:

- 1) niezapewnienia odpowiedniej opieki, tym samym niezapewnienie poczucia bezpieczeństwa mieszkańców Placówki, którego obowiązek wynika z art. 68 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901 ze zm.). Ustalono, że w dniu 2 października 2023 r. dyżur nocny był pełniony przez 1 osobę, natomiast podczas dyżurów popołudniowych w dniach 19, 20, 21, 22, 27 i 28 września 2023 r. w godzinach od 15:30 do 17:30 w placówce dyżur pełni tylko 1 opiekun a w dniu 29 września 2023 r. w godzinach od 15:30 do 16:00 w placówce dyżur pełni tylko 1 opiekun,
- 2) zatrudnienia do opieki nad osobami starszymi osoby nie posiadającej kwalifikacji do pełnienia tej funkcji w placówce zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku,

- 3) prowadzenia dokumentacji pracowniczej tj. grafików w pracy i list obecności w sposób nierzetelny, w tym nie przechowywania na terenie Placówki grafików w pracy i list obecności pracowników stosownie do zapisów art. 94 pkt 9a oraz art. 149 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2023 r. poz. 1465).

Pomimo wielokrotnych pouczeń grafiki pracy pracowników Centrum Opieki i Rehabilitacji Ostoja w Landzmierzu prowadzone są w sposób nierzetelny. Stwierdzono rozbieżności pomiędzy zapisami w grafikach pracy a zapisami w listach obecności pracowników, w których pracownicy odnotowują przepracowane godziny. Grafiki sporządzane są na arkuszu zatytułowanym pn. „Harmonogram zadań w oddziałach szpitalnych”. Właścicielka wskazuje w grafiku pracy poprawny miesiąc i rok, ale nie stosuje legendy umożliwiającej weryfikację grafiku, w którym pojawiają się takie skróty jak: GS, SPA, MW, GK, ZP. W każdym grafiku powtarza się zapis odnoszący się prawdopodobnie do dyżuru z dnia 1 stycznia: „Nowy Rok i dniówka Magda i Gienia”.

W grafikach pracy niektórzy pracownicy są wymienieni tylko z imienia. Sześciu pracownikom przyporządkowano w grafikach cyfrę odpowiadającą numerowi wiersza, dyżury trzech opiekunek (Pani A.S., Pani I. i Pani B. - wymienionych tylko z imienia,) odnotowywane są w jednym wierszu. Podobnie dyżury wolontariuszy. Utrudnia to weryfikację która z opiekunek/ wolontariuszy pełniła dyżur.

Podobnie w listach obecności - niektórzy pracownicy wymienieni są z imienia i nazwiska, a niektórzy tylko z imienia. W jednym arkuszu list obecności z września 2023 r. obok nazwy miesiąca „wrzesień” pojawia się także zapis „lipiec”.

Jednoosobowe dyżury popołudniowe a także niezgodności pomiędzy zapisami grafiku pracy a listami obecności nie mają charakteru incydentalnego, przeciwnie, w krótkim okresie, jaki obejmowało badanie występują permanentnie, wskazując na nierzetelność właścicielki zarówno w zakresie sposobu prowadzenia dokumentacji jak i zapewnienia poczucia bezpieczeństwa mieszkańcom;

- 4) nierespektowania zaleceń pokontrolnych Wojewody Opolskiego.

Pani Gizela Łeśko posiada wiedzę w zakresie przepisów prawnych, określonych w ustawie o pomocy społecznej, dotyczących prowadzenia placówki

całodobowej opieki dla osób niepełnosprawnych, przewlekle chorych oraz osób w podeszłym wieku. Była o tym informowana podczas licznych kontroli doraźnych, w protokołach kontroli oraz wystąpieniach pokontrolnych. Pomimo tego w działalności występują jedynie krótkie okresy prawidłowej realizacji zadań, w tym zapewnienia kadry w ilości odpowiedniej do potrzeb Placówki. W związku z powyższym Decyzją Wojewody Opolskiego z dnia 23 czerwca 2023 r. została ukarana za niezrealizowanie zaleceń pokontrolnych Wojewody Opolskiego, określonych w wystąpieniach pokontrolnych: nr P.SiZ.I.431.42.2020. MN z dnia 7 kwietnia 2021 r., nr P.SiZ.I.431.37.2022 AC z dnia 11 sierpnia 2022 r.

Pomimo tego ponownie - czasowo zastosowała się do zaleceń Wojewody Opolskiego oraz wymogów ustawy o pomocy społecznej przed zapowiadaną kontrolą kompleksową przeprowadzoną w Placówce 21 sierpnia 2023 r.

Przyczyną nieprawidłowości jest brak odpowiedniego rozeznania przez właścicielkę Placówki co do wagi obowiązków na nim spoczywających, niestosowanie przepisów ustawy o pomocy społecznej, Kodeksu pracy, oraz praw człowieka.

Skutkiem jest niewłaściwa realizacja zadań określonych w art. 68 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej oraz obniżenie jakości usług świadczonych przez Placówkę.

W związku z powyższym, na podstawie art. 128 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej,

zalecam:

- 1) zagwarantowanie mieszkańcom poczucia bezpieczeństwa, którego obowiązek wynika z art. 68 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej **poprzez niezwłoczne zwiększenie obsady na dotychczas jednoosobowych dyżurach nocnych i popołudniowych,**
- 2) zapewnienie wykonywania czynności, o których mowa w art. 68 ust. 1 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej, przez osoby posiadające kwalifikacje niezbędne do wykonywania zawodu lekarza, pielęgniarki, położnej, ratownika medycznego, opiekuna w domu pomocy społecznej, opiekuna osoby starszej, asystenta osoby niepełnosprawnej, opiekunki środowiskowej, opiekuna medycznego albo osoby posiadające udokumentowane co najmniej 2-letnie doświadczenie zawodowe polegające na świadczeniu usług opiekuńczych osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku oraz ukończone szkolenie z zakresu udzielania pierwszej pomocy,

- 3) prowadzenie dokumentacji pracowniczej tj. grafików w pracy i list obecności w sposób rzetelny,
- 4) gromadzenie na terenie Placówki dokumentacji potwierdzającej kwalifikacje zawodowe zatrudnionych pracowników oraz grafików w pracy i list obecności, stosownie do zapisów art. 94 pkt 9a oraz art. 149 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy.
- 5) **respektowanie i realizowanie zaleceń pokontrolnych Wojewody Opolskiego.**

Pouczenie

1. Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej jednostka organizacyjna pomocy społecznej albo kontrolowana jednostka może, w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia.
2. Wojewoda ustosunkowuje się do zastrzeżeń w terminie 14 dni od dnia ich doręczenia.
3. W przypadku nieuwzględnienia przez wojewodę zastrzeżeń jednostka organizacyjna pomocy społecznej albo kontrolowana jednostka w terminie 30 dni obowiązana jest do powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń, uwag i wniosków. Informację o sposobie wykonania zalecenia należy przesłać do Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Opolu, na adres: ul. Piastowska 14, 45-082 Opole.
4. W przypadku stwierdzenia istotnych uchybień w działalności jednostki organizacyjnej pomocy społecznej albo kontrolowanej jednostki wojewoda, niezależnie od przysługujących mu innych środków, zawiadamia o stwierdzonych uchybieniach organ założycielski tych jednostek lub organ zlecający kontrolowanej jednostce realizację zadania z zakresu pomocy społecznej.
5. Stosownie do art. 129 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej w przypadku niepodjęcia lub niewykonania czynności wynikających z zaleceń pokontrolnych, mających na celu ograniczenie lub likwidację stwierdzonych istotnych uchybień lub nieprawidłowości w zakresie działań i usług objętych standardami, świadczonych przez kontrolowane jednostki, wojewoda może orzec o czasowym lub stałym cofnięciu zezwolenia na prowadzenie placówki.
6. Zgodnie z art. 130 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych - podlega karze pieniężnej w wysokości **od 500 do 12 000 zł**. W myśl art. 131 ust. 2 ww. ustawy wysokość kary ustala wojewoda,

biorąc pod uwagę rozmiar prowadzonej działalności, stopień, liczbę i społeczną szkodliwość stwierdzonych uchybień.

Z up. Wojewody Opolskiego

Mieczysław Wojtaszek

Dyrektor

Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej